

Juvalaisten oma pankki - vuosisata osuuspankkitoimintaa ja elinkeinoelämää Juvalla 1904-2004

Ensimmäisen Juvalla toimineen osuuskassan perustamiskokous pidettiin elokuussa 1904. Kassojen toiminta oli pitkään pienimuotoista, sillä vahvan aseman saavuttanut Juvan Säästöpankki vastasi pääosin kuntalaisten rahaliikenteen hoitamisesta. Osuuskassat saivat tarvitsemansa piristysruiskeet vuoden 1918 torpparilaista ja neljä vuotta myöhemmin säädetyistä toisesta asutuslaista, Lex Kalliosta. Näiden lakien toimeenpanon myötä kuntaan syntyi paljon uusia itsenäisiä pienviljelijöitä. Juuri heidänlaistensa auttamista varten koko osuuskassajärjestö aikoinaan perustettiin.

1930-luvun alussa Juvalla toimi kuusi osuuskassaa eri puolilla pitäjää. Vuosikymmenen lopulla, 1938, Juvan Vehmaan Osuuskassan keskuudessa tehtiin liikkeen kehittämisen kannalta kauaskantoisia ratkaisuja: kassalle hankittiin oma toimitalo kirkonkylältä. Samassa yhteydessä kassanhoitajaksi palkattiin toimeliaana miehenä tunnettu Toivo Roikonen. Vuonna 1942 kassa nimettiin Juvan Osuuskassaksi.

Sotavuosien jälkeen Juvan Osuuskassa välitti peräti 97 prosenttia kunnan alueelle myönnettyistä maanhankintalainoista. Kassasta tuli nopeasti kunnan suurin rahalaitos. Samoihin aikoihin pienten kyläkassojen toiminta alkoi hiipua: väistämättömänä kohtalona oli yhdistyä kunnan suurimpaan kassaan. Viimeisenä Juvan Osuuskassaan liitettiin Etelä-Juvan Osuuskassa keväällä 1970. Näihin aikoihin Juvan Osuuskassa nimettiin osuuspankiksi.

Elinkeinorakenteen muutos aiheutti suuria haasteita myös osuuspankin toiminnalle. Vuonna 1980 aloitettiin määrätietoinen työskentely palkansaajien saamiseksi asiakaskuntaan. Tämän mahdollisti merkittävä osallistuminen asuntotuotannon rahoittamiseen. Myös pienen ja keskisuuren juvalaisen yritystoiminnan rahoittaminen tuli tärkeäksi toimintasektoriksi.

Pankkikilpailun kuumimpina vuosina osuuspankissa ei lähdetty mukaan pahimpiin hullutuksiin. Näin ollen myös vaikeimpina pankkikriisin vuosina Juvan Osuuspankissa tehtiin liikevoittoa. Lisäksi luottotappiot pysyivät kohtuullisella tasolla. Talouskuplan puhjettua pankissa elettiin yhteiskuntavastuun aikaa, jolloin velallisten asioita järjesteltiin parhaan mukaan.

2000-luvun alussa Juvan Osuuspankin markkinaosuus on toimialueellaan suurempi kuin koskaan aikaisemmin. Sen asema elinkeinoelämän rahoittajana on myös huomattava. Vakavaraisen ja kannattavan paikallispankin tehtävänä on paikallisten ihmisten ja paikallisen yrittämisen tukeminen.

Juvan Osuuspankin historia julkaistiin pankin satavuotisjuhlissa kesällä 2004. Teoksen kirjoitti FM Matti Turunen.

Lisätiedot: matti.turunen@kolumbus.fi